

نجومی‌ها در گنجینه رضوی

گنجینه نجوم موزه مرکزی آستان قدس رضوی به عنوان قدیمی‌ترین موزه علوم ایران، مجموعه‌ای منحصربه‌فرد از ابزارآلات نجومی را به نمایش گذاشته که ابزار رصد و پیش‌بینی کسوف(خورشیدگفتگی) و خسوف(ماه گرفتگی) از جمله آنهاست.
ذات‌الحلق و ساعت نجومی قدیمی، وسیله‌هایی برای پیش‌بینی زمان کسوف بوده‌اند که به موزه آستان قدس وقف‌شده و اکنون در این موزه نگهداری می‌شوند.
ذات‌الحلق که از تعدادی حلقه تودرتو تشکیل شده، علاوه بر پیش‌بینی کسوف، رصد ستارگان و تعیین مختصات آنها و همچنین تبدیل مختصات افقی، استوایی و دایره البروجی به یکدیگر را نیز حل می‌کرده است.

ساعت نجومی هم که به‌وسیله چند چرخ‌دنده به ذات‌الحلق نصب می‌شود به تناسب زمان طی شده، حلقه‌ها را به حرکت درمی‌آورد که نماینده شکل وضعی آن‌ها نسبت به زمین است. این ساعت قدیمی با قدمت ۱۵۰سال، توسط یک اخترشناس و ساعت‌ساز مشهور بلژیکی به نام لویی زیمر(۱۸۸۸ تا ۱۹۷۰م) در شهر لیه واقع در استان آنتورن کشور بلژیک در سال ۱۹۵۷میلادی بازسازی و مرمت شده است.به گفته ملک جعفریان، مسئول گنجینه نجوم موزه مرکزی آستان قدس رضوی، ابزارآلات نجومی دیگری مانند اسطرلاب، قبله‌نما و قطب‌نما، تلسکوپ، کره‌های آسمانی و جغرافیایی، تئودولیت، سکستانت، مدل حرکت زمین، ماه، خورشید و انواع دوربین‌های دوچشمی و تک چشمی در گنجینه نجوم رضوی وجود دارد که برای بازدید از آنها می‌توانید به صحن کوثر حرم مطهر امام رضا(ع) مراجعه کنید./جام‌جم‌دیلی

طراح:بیژن گورانی

جدول شماره ۵۸۳۱

جدول عادی

افقی:۱) زمین آماده کشت- شبکه موقت آهنی برای کار در ارتفاع- قطار زیرزمینی ۲) پاک کردن گل و لای از قنات- جست‌وجو و تفحص ۳) مقابل روز- همراه پشتک- پسران عرب- راندن مزاحم(۴) منفذ- منت‌گذازنده- تحقیق ۵) مناتت- نامیده‌شده- نوعی پارچه لطیف ۶) شب نزول قرآن- صادر کردن- کرم کدو ۷) تخمک- شیوه و روش- ورزشی گروهی ۸) N- روزها- نمره عالی- تعجب زنانه ۹) دید و نظر- شهری گردش‌بین در شمال عراق- ترسناک ۱۰) آبی تیره- برج دیدنی فرانسه- پایتخت یونان ۱۱) ساز کلیسا- مقر فرماندهی در ارتش- نهایت آرزو ۱۲) پدر و مادرها- از آلات موسیقی- مبارز ایرانی که بر خلیفه عباسی شورید ۱۳) قدم یکپا- درس نگارشی- کلی آپاآتمانی- باران اندک ۱۴) از مباحث دانش ریاضی- آخرین ماه قمری ۱۵) اهل هرات- دریاچه دائمی فارس- دست‌نخورده.

عمودی:۱) روزنامه چاپ مصر- اگر خدا بخواهد ۲) اسب بارکش ۱۲) ششم‌ملک- صقار ۳) چیز- سیاه‌پوش عدالتخواه- طفلی- ضمیر سوم شخص ۴) رواج- بی‌بنیاد- کمک ۵) موجب شفا به لطف خدا- مقابل فرعی- شفاهی ۶) انسان آرمانی و تاریخ‌ساز- ویرایش- ناسزاگویی ۷) ابریشم مصنوعی- از هفت قلم آرایش قدیم- برپاداشتن ۸) دستوری- فضای ذهنی ۹) مجموعه نماهای فیلم- رقیق- از محلات شمال تهران ۱۰) جزایر دوگانه خلیج فارس- پرهیزکار-

حل جدول عادی شماره ۵۸۲۰

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	م	ج	ا	ز	پ	ی	ا	ل	ه	ن	ج	و	ا	۲
۲	ح	ا	ق	ه	س	ر	ی	ن	ی	ل	خ	ی	۳	۴
۳	۲	م	ر	ک	ر	س	ی	م	د	ا	م	ی	م	۵
۴	ی	و	ش	ا	ر	و	ی	ن	م	ه	۲	۵	۶	۷
۵	م	ت	ی	پ	ا	ک	ا	ف	و	ت	ی	۸	۹	۱۰
۶	د	ر	ش	د	ز	ه	ن	ی	م	ا	ل	ا	۱۱	۱۲
۷	و	ا	۲	م	ت	و	ا	ل	ی	ر	ا	ه	۱۳	۱۴
۸	ز	۲	ا	م	ا	ی	م	ا	ن	ا	ل	و	۱۵	۱۶
۹	ا	ل	و	ن	د	ک	ب	ا	ا	و	ن	د	۱۷	۱۸
۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
۱۱	م	ن	د	ل	ی	ف	ک	ا	۲	۵	۸	۱۱	۱۴	۱۷
۱۲	ت	ش	ر	۲	ا	ش	ا	خ	ه	د	ل	ر	ب	۱۵
۱۳	د	د	م	و	ن	م	و	ر	م	ا	ن	ا	ل	۱۶
۱۴	ش	ا	خ	ک	ر	ا	س	ت	ه	ک	ف	ا	۱۷	۱۸
۱۵	ح	د	ی	ث	ه	ن	ک	ا	م	ت	ش	ن	۱۹	۲۰

به تماشای مظفردالدین شاه در کاخ جهانی گلستان

حدود ۴ دهه پیش سه قطعه فیلم کوتاه مظفردالدین شاه شامل ۳۸ حلقه ۱۶×۳۵ میلی‌متری که در یکی از مخازن کاخ گلستان پیدا شده بود، توسط مرحوم شهریار عدل، عضو موسسه ملی تحقیقات علمی فرانسه مورد بررسی قرار گرفت. این فیلم‌ها با تلاش و پیگیری‌های او در ۲۲ بهمن۱۳۸۱ به سفارت ایران در پاریس تحویل

در این روزگار که کرونا، سفر کردن را ممنوع و محدود کرده با

کتاب‌هایی درباره سفر، حال خوب پیدا کنیم

سفر به مقصد کتابخانه

✎ در مواقعی که نمی‌توانیم به کشورها و شهرهای مختلف دنیا سفر کنیم، درست مثل همین حالا که ویروس کرونا جهان را در سیطره خود گرفته، بهترین کار می‌تواند این باشد که با کتاب‌سفر خوبی برای خود بسازیم. همان‌طور که امیلی دیکسون، شاعر آمریکایی گفته با بستن چشم‌ها می‌توان سفر کرد. کتاب‌ها ما را به سرزمین‌های مختلف می‌برند و با فرهنگ‌های مختلف آشنا می‌کنند. آنها تا حدودی می‌توانند نیاز ما را به سفر برطرف کنند، به ما اطلاعات می‌دهند و منبعی از ایده‌های مختلف برای سفرهای

بعدی (به ویژه سفرهای بعد از قرنطینه) را پیش روی‌مان می‌گذارند.اگر سفر رفتن همراه با مطالعه کتابی مربوط به آن دیار باشد که چه بهتر، چراکه با وجود مطالعه، سفر عمیق‌تری را تجربه می‌کنیم و چشم‌اندازها را بهتر و دقیق‌تر می‌بینیم اما در حال حاضر قرنطینه و بحران‌های مربوط به کرونا باعث شده تا در خانه بمانیم و این بار با کتاب و بستن چشم‌ها به سفر برویم. در این مطلب سرخ‌محبوب‌ترین کتاب‌های سفر می‌رویم تا در فصل قرنطینه سرگرمی سفر پرایمان فراهم باشد. شما هم اگر علاقه‌مند به سفر هستید، با ما همراه شوید و با خواندن کتاب‌های زیر یک سفر خیالی جذاب را تجربه کنید. خلاصه کتاب‌ها جادو می‌کنند... .

غذا، دعا، عشق

نویسنده: الیزابت گیلبرت
مترجم: ندا شادنظر
نام کامل کتاب (غذا،دعا،عشق؛ داستان واقعی زنی در جست‌وجوی همه‌چیز در ایتالیا، هند و اندونزی) است. این کتاب روایت زندگی الیزابت گیلبرت است که یک زندگی کاملاً معمولی، یک شغل و همسر خوب و البته معمولی دارد. زمانی که این زندگی معمولی از هم می‌پاشد، افسردگی او شروع می‌شود. شروع افسردگی گیلبرت در واقع شروع سفر به ایتالیاست. او پیش از سفر به ایتالیا متوجه می‌شود موفقیت او در پی این کار و این نوع زندگی نیست. برای همین بعد از ایتالیا به هند و اندونزی می‌رود تا زندگی جدید خود را پیدا کند. در این کشورها او با سه ماجرای کاملاً متفاوت روبه رو می‌شود که مانند پازل از هم پاشیده زندگی‌اش را به هم وصل می‌کنند.

در جنگل‌های سبیری

نویسنده: سیلون تسون
مترجم: پریرزاد تجلی
در این کتاب با سیلون تسون همراه می‌شویم و به میان جنگل‌های سبیری می‌رویم. این کتاب که زندگی واقعی نویسنده را روایت می‌کند، حاصل شش ماه زندگی در طبیعت وحشی جنگل‌های پوشیده از برف سبیری است. نویسنده ما را به دل طبیعت سرد و یخ‌زده روسیه در کنار دریاچه بایکال می‌برد و یافته‌های درونی و بیرونی‌اش از زندگی را برای ما بازگو می‌کند.

وحشی

نویسنده: شرل استرید
مترجم: میعاد بانکی
کتاب وحشی، یکی دیگر از کتاب‌های پرفروش دنیاست. این کتاب با عنوان فرعی از گمشده تا پیدا شده در مسیر پاسفیک کرسنت توسط مقاله‌نویس و مجری آمریکایی نوشته شده است. این کتاب سرگذشت اوست که در ۲۲ سالگی مادرش را از دست می‌دهد و چهار سال بعد زندگی خودش نیز از هم می‌پاشد. او در بدترین حالت روحی و جسمی تصمیم می‌گیرد به تنهایی مسیری را پیاده‌روی کند. مسیری که بیش از هزار مایل از کالیفرنیا ی جنوبی تا پل خدایان در مرز اورگان در واشنگتن کشیده شده است. مسیر زیبا و در عین حال خطرناک برای یک دختر جوان و البته بی‌تجربه در سفر کردن است. البته شرل نشان می‌دهد اراده و قدرت آدم حتی با تمام عیب‌ها و نقض‌ها بیش از چیزی است که تصور می‌شود.

ظلمات سپید

نویسنده: دیوید گرن
مترجم: علی نصراللهی
کتاب ظلمات سپید به سفر اکتشافی هنری ورزلی به قطب جنوب اشاره دارد. این سفرنامه به مبارزه بشر در برابر طبیعت برح‌م قطب جنوب پرداخته که در نهایت به اعتلای روحانی انسان منجر می‌شود.هنری ورزلی، افسر ۵۶ ساله و بازنشسته بریتانیایی، سه بار به قطب

گیلگمش بخوانیم

در کنار کتاب‌های خوبی که درباره سفر یا میراث ایران زمین نگاشته و منتشر شده است، برخی مجلات هم با انتشار مطالب و تصاویر زیبا از جاذبه‌های میراثی و گردشگری ایران توانسته‌اند جای خود را در دل مخاطبان باز کنند. از جمله آنها فصلنامه میراث و گردشگری گیلگمش است که چند سالی از انتشارش به ۲ زبان فارسی و انگلیسی می‌گذرد. البته نسخه انگلیسی مجله، چند فصل پس از انتشار نسخه فارسی روی دکه‌ها نشست. این روزها و در فصل پاییز یازدهمین شماره از مجله فارسی گیلگمش، به بازار نشر آمده. مجله فصل پاییز گیلگمش ۲۰۰ صفحه دارد و با پرورنده ویژه گردشگری ورزشی«زیر سایه ویروس کرونا منتشر شده است.

این شماره از فصلنامه فارسی گیلگمش نیز (هم‌چون فصلنامه‌های پیشین)، در هفت بخش چهارراه، ره‌گو، ره‌یافت،

داده شد و در مرکز ملی سینمای فرانسه مورد بازیافت و مرمت قرار گرفت. حاصل این تلاش و تفاهم فرهنگی، فیلم دیجیتالی ۵۶دقیقه‌ای است که ۱۳اردیبهشت ۱۳۸۲ از گمرک جمهوری اسلامی ایران تریخیص و به کاخ گلستان بازگردانده شد. این فیلم دیدنی سرانجام سه‌شنبه ۲۵ آذر به مناسبت روز پژوهش رونمایی و

پیونگ یانگ

نویسنده: گی دولیل
مترجم: عاطفه احمدی
گی دولیل کارتون‌نست مشهور کانادایی در سال ۲۰۰۱ برای پروژه کاری به کره شمالی دعوت می‌شود. او دو ماه در پیونگ یانگ برای یک شرکت انیمیشن‌سازی کار و در این مدت فرهنگ و زندگی مردم کره‌شمالی را مشاهده کرد. بعد از بازگشت، سفر خود و یافته‌هایش را از فرهنگ کره شمالی تصویری روایت کرد و همچنین زندگی تعداد معدودی کره‌ای را با لحن طنز روایت کرد. این کتاب یکی از بهترین سفرنامه‌های مصور در دنیاست که کره شمالی و فرهنگ این کشور را به تصویر می‌کشد.

دختری در قطار

نویسنده: پائولا هاولکینز
مترجم: علی قانع
این یک کتاب داستانی است که هفته‌های متوالی در صدر فروش نیویورک تایمز قرار داشت.کتاب،روایت زنی دائم‌الخمر است که در اوایل ۳۰سالگی زندگی سختی را از سر می‌گذارند. او هر روز با قطار به لندن رفت و آمد می‌کند و در این سفرها زوج زیبایی را می‌بیند که به ظاهر بسیار شاد هستند.او آنها را تماشا می‌کند و در مورد زندگی شان خیال‌پردازی می‌کند با این‌که هرگز با آنها صحبت نمی‌کند. او که در این دوره از زندگی در پی حل معمای خیانت شوهر و بیرون آمدن از گیجی ناشی از مستی است، رابطه یکدست و بی‌عیب و نقص را در رابطه این زوج می‌بیند.

یک هفته در فرودگاه

نویسنده: آلن دو باتن
مترجم: مهرداد مصباح
این کتاب روایت زندگی یک هفته‌ای آلن دوباتن در فرودگاه هیثرو لندن است. آلن دوباتن جزو نویسندگانی است که بسیار ساده مسائل را با خوانندگان در میان می‌گذارد. او در این کتاب، بسیار ساده و شفاف توضیح می‌دهد مرکز مسافری ترمینال پنج فرودگاه از او خواسته تا در قالب یک متن ادبی ترمینال جدید فرودگاه را به مردم معرفی کند.آلن دو باتن اما به خوبی این موضوع را در حاشیه قرار داده و در اصل به بی‌مکانی فرودگاه پرداخت است. جایی که همه به عنوان مسافر، ساعات یا روزهایی از عمرمان را می‌گذرانیم. آلن دوباتن می‌گوید فرودگاه‌ها مکانی هستند که وجه اشتراک تمام آدم‌های حاضر در آن در سفر بودن است. اگر هدف سفر کردن را دیدن انسان‌هایی از فرهنگ دیگر بدانیم، فرودگاه‌ها جایی هستند که همه این آدم‌ها را در خود جای داده است و ما به آن بی‌توجهیم.

کوه جادو

نویسنده: توماس مان
مترجم: حسن نکوروح
کوه جادو،کتابی است که نویسنده تلاش دارد تا سفر را دستاویزی برای روایت داستان قرار دهد.کوه‌جادو از هامبورگ شروع می‌شود و به سونیس ختم می‌گردد. هانس کاستروپ برای ملاقاتی کوتاه از یکی از بستگان خود به آسایشگاه روانی می‌رود، اما این سفر شخصیت اصلی او را دچار تحول عظیمی می‌کند. هانس در ابتدا از دنیایی که همگان در آن ساکنند و زندگی معمولی دارند به آسایشگاهی کوهستانی سفر می‌کند. سفری که هفت سال به طول می‌انجامد. او در برابر فضای سیاه آسایشگاه، مقاومتش را از دست می‌دهد و فکر می‌کند خود نیز بیمار شده است. سفر در کوه جادو نوعی هجرت به حساب می‌آید که موضوع آن بیماری است. یک مجادله بین گرایش به بازگشت به سلامت و موقعیت تارک دنیایی بیمار به‌وجود می‌آید.بیماری نماد هجرتی درونی‌ای می‌شود که رو به سوی معنا و عشق و معنویت دارد و در برابر فرد بیمار جهانی است که در آن عقل، کار و مادیت حکم می‌راند.

جنوب سفر می‌کند که هر سفر او پر از ماجراهای عجیب و غریب است. سفر آخر او با ماجراجویی جدیدی شروع می‌شود. سفر به جنوبگان بدون سگ یا بادبانی که در کشیدن سورتمه کمکش کند. نویسنده سعی دارد با لحن ساده و روان، لحظه به لحظه سفر ورزلی را برای خواننده بازگو کرده و او را با مشکلات و دردهای جسمانی و البته روانی ورزلی آشنا کند.

راه‌نامه، ره‌آورد، هم‌راه و روبه‌راه، گردآوری شده و چراغ راهی برای سفر از کوره‌راه تا شاهراه میراث و گردشگری ایران در دستان علاقه‌مندان خواهد بود. برای دریافت یازدهمین شماره از فصلنامه فارسی گیلگمش می‌توانید به نشانی www.gilgameshmag.com مراجعه کنید. فهرست نمایندگی‌های این مجله در تهران و شهرستان‌ها در وب‌سایت گیلگمش قابل دسترسی است.

انگلیسی‌خوان‌ها دقت کنند

گفتیم که گیلگمش نسخه انگلیسی هم دارد. در همین پاییزی که از برگ ریزان زیبایش لذت می‌برید، هشتمین شماره از فصلنامه انگلیسی میراث و گردشگری گیلگمش منتشر شده‌است. در این شماره انگلیسی زبان به بناهای تاریخی ایران پرداخته شده؛ به مقوله‌هایی چون راه‌شان‌ها (میل راهنما)، باغ‌های ایرانی، بازار و هنر گچبری... .

